

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ZELENE TRANZICIJE

1705

Na temelju članka 142. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) ministrica zaštite okoliša i zelene tranzicije uz prethodno mišljenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (klasa: 011-02/24-01/2; urbroj: 525-04/93-24-4), donosi

PRAVILNIK

O ZAŠTITI I OČUVANJU NACIONALNOG PARKA »SJEVERNI VELEBIT«

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja te utvrđuju upravljачke zone Nacionalnog parka »Sjeverni Velebit« (u daljnjem tekstu: Nacionalni park).

Članak 2.

Zaposlenici Javne ustanove »Nacionalni park Sjeverni Velebit« (u daljnjem tekstu: Ustanova), vlasnici i nositelji prava na nekretninama u Nacionalnom parku i članovi njihovih obitelji, fizičke i pravne osobe koje na području Nacionalnog parka obavljaju dopuštene djelatnosti, posjetitelji i drugi korisnici prostora Nacionalnog parka, dužni su se pridržavati odredbi ovoga Pravilnika.

Članak 3.

Vlasnici i nositelji drugih stvarnih prava unutar Nacionalnog parka te ostali korisnici prostora Nacionalnog parka, dužni su dopustiti predstavnicima Ustanove i nositeljima službenih dopuštenja i/ili drugih dozvola, obavljanje djelatnosti javne službe u cilju zaštite prirode, obilazak prirodnih dobara u svrhu znanstvenih i stručnih istraživanja, praćenja te neposrednog nadzora provođenja aktivnosti u Nacionalnom parku i propisanih uvjeta zaštite prirode i mjera očuvanja, osim ako posebnim propisom nije drugačije propisano.

II. MJERE ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPREĐENJA I KORIŠTENJA

Upravljanje i upravljачke zone

Članak 4.

Upravljanje Nacionalnim parkom provodi se na temelju Plana upravljanja Nacionalnim parkom Sjeverni Velebit (u daljnjem tekstu: Plan upravljanja).

Članak 5.

(1) U svrhu očuvanja prirodnih vrijednosti i potrebne razine upravljanja i načina korištenja, područje Nacionalnog parka podijeljeno je u sljedeće upravljачke zone i podzone:

I. Zona stroge zaštite:

Podzona IA

Podzona IB

II. Zona usmjerene zaštite:

Podzona IIA – Travnjačka staništa

Podzona IIB – Očuvani pastirski krajobraz s travnjačkim staništima

Podzona IIC – Premužićeva staza

Podzona IID – Planinarske pješačke staze

III. Zona korištenja:

Podzona IIIA – Posjećivanja s uslugama za posjetitelje

Podzona IIIB – Naselja

Podzona IIIC – Prometnice.

(2) Kartografski prikaz upravljačkih zona i podzona Nacionalnog parka sadržan je u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(1) U Nacionalnom parku Zona stroge zaštite (I) obuhvaća područja prirodnih ekosustava u kojima obilježja i stanje očuvanosti staništa nisu izmijenjeni utjecajem čovjeka te za njihovo očuvanje nije potrebno provoditi aktivne mjere upravljanja, a podijeljena je na dvije podzone:

– Podzona IA

– Podzona IB.

(2) U Zoni stroge zaštite (I) cilj upravljanja je očuvanje prirodnih procesa i staništa te njihovih sastavnica.

(3) Podzoni IA čine najbolje očuvana i reprezentativna područja prirodnih staništa u Nacionalnom parku, čije očuvanje ne zahtijeva provedbu aktivnih mjera upravljanja, već se prepuštaju prirodnom razvoju.

(4) Podzona IA obuhvaća sve špilje i jame zatvorene za javnost te šumska staništa unutar četiri prostorne cjeline: područje strogog rezervata »Hajdučki i Rožanski kukovi« (ujedno i područje »Bukovih prašuma i izvornih bukova šume Karpatima i drugih regija Europe« s Popisa svjetske baštine UNESCO-a), uključujući područje koje se proteže jugozapadno do Cipala i sjeverozapadno do Adamovih dolina bez Premužičeve staze, šire područje Borovog vrha, područje Posebnog rezervata »Visibaba« i šire područje Budima prema Balinskoj glavici.

(5) U Podzoni IA pristup i dopuštene aktivnosti ograničene su na znanstvena istraživanja i praćenje stanja, koja ne ugrožavaju slobodno odvijanje prirodnih procesa, te nadzor. Iznimno su dopuštene intervencije u hitnim situacijama (npr. lokaliziranje požara, uklanjanje invazivnih stranih vrsta, saniranje šteta nastalih zbog ekstremnih događaja poput onečišćenja, havarija i sl.).

(6) U Podzoni IA zabranjeno je posjećivanje.

(7) Podzoni IB čine područja očuvanih prirodnih staništa čije očuvanje ne zahtijeva provedbu aktivnih mjera upravljanja već se prepuštaju prirodnom razvoju.

(8) U Podzoni IB su uključena uglavnom šumska i stjenovita staništa, neravnomjerno fragmentirana u prstenu oko bukova i crnogoričnih šuma strogog rezervata, širi prostor predgorske stepenice i grebena prema vrhgorju.

(9) U Podzoni IB uz znanstvena istraživanja i praćenje stanja, koja ne ugrožavaju slobodno odvijanje prirodnih procesa, te nadzor, dopušteno je ograničeno i usmjereno posjećivanje niskog intenziteta, pod nadzorom i uz stručno vođenje djelatnika Ustanove, uz obavezu korištenja označenih staza namijenjenih posjetiteljima. Iznimno su, u hitnim situacijama, dopuštene intervencije u prostoru (npr. lokaliziranje požara, uklanjanje invazivnih stranih vrsta, saniranje šteta nastalih zbog ekstremnih događaja poput onečišćenja, havarija i sl.).

Članak 7.

(1) Zona usmjerene zaštite (II) obuhvaća doprirodne ekosustave, geolokalitete i područja kulturnog krajobraza koji u svrhu dugoročnog očuvanja zahtijevaju provedbu aktivnih upravljačkih mjera održavanja ili obnove. To su područja u kojima je prisutnost ljudi dovela do promjena u ekosustavima pa je radi očuvanja njihove bioraznolikosti potrebno provoditi određene aktivne mjere upravljanja. To su u prvom redu doprirodna staništa, nastala kao posljedica tradicijskih oblika korištenja zemljišta, koja bez utjecaja čovjeka postupno prirodnim procesima prelaze u primarni prirodni oblik i nestaju. Uz njih, u ovu zonu mogu biti uključeni i dijelovi prirodnih ili doprirodnih ekosustava, čiji postanak ne ovisi o čovjeku, ali u kojima su ljudi na području Nacionalnog parka, kroz prošlost i/ili danas, različitim oblicima korištenja utjecali na njihovo današnje stanje stoga je radi očuvanja njihove bioraznolikosti potrebno provoditi određene mjere održavanja ili restauracije.

(2) U Zoni usmjerene zaštite (II) cilj upravljanja je očuvati i/ili unaprijediti stanje bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti planinskih rudina, planinskih livada, cretova i šumskih staništa, georaznolikosti, kulturne baštine i kulturnog krajobraza.

(3) U Zoni usmjerene zaštite (II) dopuštene su sljedeće aktivnosti:

- istraživanje, praćenje stanja i nadzor,
- provođenje aktivnih mjera usmjerenih na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava, geolokaliteta te kulturne baštine i kulturnog krajobraza,
- provođenje poljoprivrednih i aktivnosti zaštite, njege i obnove šuma koje se odvijaju u skladu s ciljevima očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti te uz poštivanje propisanih uvjeta zaštite prirode i mjera očuvanja (košnja, ispaša, tradicionalna poljoprivreda, uklanjanje drvenastih vrsta s travnjaka, obnova stočarskih stanova, postavljanje zaštitnih nadstrešnica i staja za stoku, održavanje lokvi i sl.),
- uspostavljanje minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda, sječa potencijalno opasnih stabala uz stazu, postavljanje klupa i uređenje vidikovaca, nadstrešnica i sl.),
- ograničeno posjećivanje uz poštivanje posebnih propisa Ustanove i njima propisanih odgovarajućih uvjeta ovisno o ciljevima zaštite.

(4) U Podzoni IIA uključena su područja rudina (6170 Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci), suhih travnjaka (6210 Suhi kontinentalni travnjaci (Festuco-Brometalia) (važni lokaliteti za kaćune), 6230 travnjaci tvrdače i 62A0 istočno submediteranski suhi travnjaci) smješteni uglavnom u sjevernom i južnom dijelu Nacionalnog parka. Podzona uključuje također dio područja vriština (4060 planinske i borealne vrištine) i točila (8120 karbonatna točila).

(5) U Podzoni IIA dozvoljene aktivnosti obuhvaćaju istraživanje, praćenje stanja i nadzor, po potrebi provođenje aktivnih mjera upravljanja usmjerenih na očuvanje ciljnih stanišnih tipova; ispašu stoke i posjećivanje po planinarskim stazama.

(6) U Podzoni IIB uključena su travnjačka staništa napuštenih planinskih naselja s djelomice očuvanim elementima pastirskog krajobraza (suhozidi, pastirski stanovi, šterne, bunari, putevi i sl.). To su opustjela naselja: Ječmište, Babrovača, Vukušić kantunište, Miškulinska duliba, Vukušić duliba, Struge – Zelengrad, Vujinac, Dundović pod, Veliki Lubenovac, Bilensko Mirovo i Dundović Mirovo, Budim stanovi i Plančice. Podzona uključuje također dio područja vriština (4060 planinske i borealne vrištine) i točila (8120 karbonatna točila).

(7) U Podzoni IIB dozvoljene aktivnosti obuhvaćaju istraživanje, praćenje stanja i nadzor, košnju i ispašu stoke, po potrebi provođenje aktivnih mjera upravljanja usmjerenih na očuvanja ciljnih stanišnih tipova; postavljanje košnica i posjećivanje po označenim stazama. Ograničene intervencije u prostoru dopuštene su isključivo u svrhu provođenja aktivnih mjera usmjerenih na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava i održavanja kulturno-povijesnih elemenata pastirskog krajobraza. Dopuštena je uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda, sječa opasnih stabala uz stazu i sl.).

(8) Podzona IIC obuhvaća dionicu Premužićeve staze u Nacionalnom parku, od Icinca podno Zavižana, do Visibabe na njegovoj južnoj granici, u dužini od 16,3 km. Zonom je obuhvaćeno i prijelazno područje s obje strane staze u širini od 5 metara (ukupno 10 metara). Podzona IIC uključuje Rossijevo sklonište podno Pasarićevog kuka.

(9) U Podzoni IIC uz istraživanje, praćenje stanja i nadzor, dopušteno je posjećivanje uz poštivanje pravila ponašanja. Dopuštene su mjere kojima se osigurava održavanje i očuvanje staze te održavanje i osuvremenjivanje postojećih interpretativnih i edukativnih sadržaja, sukladno konzervatorskim smjernicama i preporukama.

(10) Podzona IID obuhvaća postojeće označene planinarske putove u Nacionalnom parku (58 km) te prijelazno područje s obje strane putova u širini od 5 metara (ukupno 10 metara).

(11) U Podzoni IID uz istraživanje, praćenje stanja i nadzor, dopušteno je posjećivanje uz poštivanje pravila ponašanja. Kako bi se osigurala prohodnost i osnovna sigurnost posjetitelja dopuštene su upravljačke mjere kojima se osigurava minimalno održavanje i očuvanje putova. Dopušteno je održavanje i manje dopunjavanje postojećih

informativnih, interpretativnih i edukativnih sadržaja duž putova.

Članak 8.

(1) Zona korištenja (III) obuhvaća područja Nacionalnog parka u kojima je priroda značajno izmijenjena prisutnošću određenog stupnja korištenja te područja koja su izdvojena kao najprikladniji lokaliteti za različite dopuštene oblike korištenja visokog intenziteta, a sve u skladu s ciljevima zaštite područja, kao svojevrsan kompromis između zaštite prirode i korištenja.

(2) U Zoni korištenja (III) cilj upravljanja je održivost prisutnog i planiranog korištenja prostora u skladu s ciljevima upravljanja zaštićenim područjem, područjima ekološke mreže i Prostornim planom područja posebnih obilježja Nacionalnog parka Sjeverni Velebit.

(3) Zona korištenja (III) obuhvaća izgrađene dijelove naselja, infrastrukturu kojom upravlja Ustanova i prometnu infrastrukturu.

(4) U Zoni korištenja (III) dopuštene su aktivnosti u skladu s načelima održivog razvoja bez narušavanja svrhe zaštićenog područja i ugrožavanja ciljeva očuvanja.

(5) Podzona IIIA obuhvaća izgrađena područja i infrastrukturu s uslugama za posjetitelje: Alan – obnovljeni pastirski stanovi, ostaci transportne žičare s okolnim prostorom i parkiralištem te planinarska kuća; Spomenik parkovne arhitekture Velebitki botanički vrt koji uključuje Modrić dolac te dolinu prema Icincu; Babić Siča – dio objekta koji se nalazi na ulazu u Park: Zavižan – planinarski dom i parkiralište; Štirovača – širi prostor izvora, šumarski objekti s okolišem koji se koristi kao izletišta i parkiralište; Lubenovac – obnovljeni pastirski stanovi; Mali i Veliki Lom – ostaci šumarskih kuća s okućnicom. Podjela naselja s uvjetima za gradnju i uređenje prostora nalazi se u Prostornom planu područja posebnih obilježja Nacionalnog parka Sjeverni Velebit.

(6) Podzona IIIB uključuje obnovljene pastirske stanove s okućnicama na Babrovači, Alanu/Kosici, Bilenskom Mirovu, Lubenovcu i Dundovića podima. Podjela naselja s uvjetima za gradnju i uređenje prostora nalazi se u Prostornom planu područja posebnih obilježja Nacionalnog parka Sjeverni Velebit.

(7) Podzona IIIC uključuje sve županijske, lokalne i nerazvrstane prometnice u Nacionalnom parku.

(8) U Podzoni IIIC nužno je osigurati sljedeće uvjete:

- održavanje, stupanj korištenja, prometna pravila i infrastrukturu kojima se minimaliziraju negativni utjecaji i rizici prometa za očuvanje prirodnih vrijednosti Nacionalnog parka,
- održavanje prometnica i sječa opasnih stabala sukladno posebnom propisu o održavanju cesta, a u svrhu sigurnosti prometa,
- svi zahvati su vezani za sigurnost posjetitelja i imovine.

Istraživanje i praćenje stanja

Članak 9.

(1) Sva istraživanja sastavnica prirode te praćenja stanja prirodnih i kulturnih vrijednosti na području Nacionalnog parka dopuštena su u svim upravljačkim zonama.

(2) Dopuštenje za provođenje znanstvenih i/ili stručnih istraživanja sastavnica prirode u Nacionalnom parku izdaje ministarstvo nadležno za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Zaštita i korištenje voda

Članak 10.

(1) Korištenje voda i javnog vodnog dobra na području Nacionalnog parka moguće je isključivo na lokalitetu Štirovača, na obnovljenom izvoru u Podzoni IIIA.

(2) Vodu s izvora mogu racionalno i ekonomično koristiti:

- posjetitelji Nacionalnog parka za piće,
- vlasnici zemljišta i nekretnina u Nacionalnom parku,

– Hrvatske šume, Uprava šuma Podružnica Senj za svoje potrebe,
– nositelji koncesijskih odobrenja za ispašu stoke u Nacionalnom parku radi očuvanja travnjaka, za napajanje stoke tijekom provođenja ispaše,

– pravne osobe s javnim ovlastima (policija, vatrogasci, hitna pomoć, Hrvatska elektroprivreda – HEP, Hrvatska gorska služba spašavanja – HGSS, Hrvatske vode, inspekcijske i druge srodne službe) u obavljanju poslova iz njihovog djelokruga.

(3) Zabranjeno je korištenje vodotoka Štirovača za uključivanje u sustav vodoopskrbe.

(4) U slučaju sušnog perioda ili smanjenog kapaciteta izvora Štirovača, Ustanova može ograničiti ili potpuno zabraniti korištenje vode s izvora kada je to u interesu očuvanja prirodnih vrijednosti Nacionalnog parka.

(5) Na području Nacionalnog parka sva prirodna ili umjetna vodena staništa (izvori, lokve, cisterne (šterne) i potoci) su prirodne i kulturne vrijednosti te su ekološki značajna područja na kojima je, zbog očuvanja bioraznolikosti, zabranjeno:

- podizati barijere u vodotoku, sprječavati protok vode ili mijenjati vodni režim,
- isušivati, zatrpavati ili mijenjati izvore, ponore, lokve, potoke i postojeće ljudskim radom izgrađene cisterne (šterne),
- zahvaćati i koristiti vodu iz vodotoka i drugih površinskih te podzemnih voda za navodnjavanje poljoprivrednog i drugog zemljišta (melioracijsko navodnjavanje),
- crpiti podzemne vode,
- odlagati otpad, prati vozila i/ili opremu,
- ispuštati tekućine i kemijska sredstva kojima se može ugroziti biljni i životinjski svijet, odnosno dovesti do onečišćenja vode.

Zaštita šuma

Članak 11.

(1) Šumama se upravlja na temelju Plana upravljanja i Programa zaštite, njege i obnove šuma Nacionalnog parka koji sadrži mjere njihove zaštite.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjena je sječa šuma i pošumljavanje.

(3) Iznimno, od stavka 2. ovoga članka u Zoni usmjerene zaštite (II) i Zoni korištenja (III), na temelju Programa zaštite, njege i obnove šuma, dopušteni su zahvati u svrhu osiguranja sigurnosti posjetitelja, stanovnika, zaposlenika kao i imovine te u svrhu očuvanja prirodnih sastava šumskih zajednica, a koji ne ugrožavaju izvornost prirode.

(4) Za provođenje zahvata iz stavka 3. ovoga članka potrebno je dopuštenje Ministarstva.

(5) Vlasnicima i ovlaštenicima prava na nekretninama u Nacionalnom parku može se dopustiti sanitarna sječa, sječa uzgojnog karaktera te uzgojni radovi u Zoni korištenja (III) temeljem dopuštenja koje izdaje Ministarstvo u skladu s Programom zaštite, njege i obnove šuma Nacionalnog parka.

Lovstvo

Članak 12.

(1) Na području Nacionalnog parka lov i lovne aktivnosti su zabranjene.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Nacionalnog parka dozvoljeno je izlučenje životinja u svrhu istraživanja i praćenja stanja ili zbog drugih opravdanih razloga, ako je to u skladu s Programom zaštite divljači.

Članak 13.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je nošenje vatrenog oružja ili drugog oružja pogodnog za lov.

(2) Vatreno oružje na području Nacionalnog parka mogu nositi samo službene i ovlaštene osobe u skladu s posebnim propisima.

Očuvanje travnjaka i poljoprivreda

Članak 14.

- (1) Na području Nacionalnog parka dozvoljeno je obavljanje tradicionalne i ekološke poljoprivrede (stočarstvo, ratarstvo, pčelarstvo i voćarstvo).
- (2) Sve poljoprivredne aktivnosti na području Nacionalnog parka dopuštene su u Zoni usmjerene zaštite (II), Podzoni IIA i IIB te Zoni korištenja (III) u skladu s ciljevima Plana upravljanja.
- (3) Na travnjačkim površinama koje su u stadiju zarastanja (sukcesije), a ne nalaze se u Programu zaštite, njege i obnove šuma, dopušteni su zahvati za provođenje aktivnih mjera s ciljem očuvanja travnjačkih stanišnih tipova.
- (4) Za provođenje zahvata iz stavka 3. ovoga članka potrebno je dopuštenje Ministarstva.
- (5) Izgradnja i postavljanje objekata u funkciji poljoprivrede dopuštena je sukladno prostorno-planskoj dokumentaciji.
- (6) Za zaštitu bilja i gnojidbu dozvoljena je isključivo uporaba sredstava za zaštitu bilja i gnojiva dopuštenih u ekološkoj proizvodnji.

Članak 15.

- (1) Korištenje travnjaka u Podzoni IIA Travnjačka staništa i IIB Očuvani pastirski krajobraz s travnjačkim staništima, dozvoljeno je na tradicionalan (ekstenzivan) način ispašom ili košnjom.
- (2) Dodatna mjera za održavanje travnjaka je odstranjivanje drvenastih biljaka i stranih te stranih invazivnih vrsta koje nisu prikladne za ispašu i košnju, a predstavljaju prijetnju zarastanjem.
- (3) Iznimno je dozvoljena obnova značajnije izmijenjenih dijelova staništa (djelomično ili potpuno zaraslih drvenastim biljkama) zbog očuvanja ciljnih i drugih značajnih biljnih i životinjskih vrsta do postizanja povoljnog stanja.
- (4) U Podzonama IIA i IIB zabranjena je prenamjena travnjaka.

Članak 16.

- (1) Na području Nacionalnog parka zabranjen je intenzivni (industrijski) uzgoj stoke i gradnja staja, torova te postavljanje ostale industrijske opreme izvan građevinskih zona određenih prostorno-planskom dokumentacijom.
- (2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je postavljanje plastenika i staklenika.
- (3) Na području Nacionalnog parka dopuštena je košnja i tradicionalna ispaša stoke samo u vrijeme sezone pašarenja, odnosno od početka svibnja do kraja listopada.
- (4) Ispaša stoke dopuštena je samo uz ljudski nadzor ili u ograđenom prostoru, koji se može koristiti za noćni smještaj životinja, dnevni odmor i napajanje životinja.
- (5) Ukoliko vlasnik životinja prilikom ispaše stoke kao ispomoć koristi pse, dužan je o njima brinuti na propisan način, imati ih pod stalnim nadzorom i osigurati da se ostali korisnici prostora Nacionalnog parka ne osjećaju ugroženo te je dužan spriječiti fizički kontakt psa i drugih osoba.
- (6) Ispaša stoke i košnja je dopuštena na lokalitetima unutar Podzona IIA i IIB, isključivo uz odobrenje Ustanove.
- (7) Eventualnu nastalu štetu koju nanese domaća životinja u Nacionalnom parku dužan je otkloniti ili nadoknaditi vlasnik životinje.
- (8) Gradnja staja i torova iznimno je dopuštena u Podzonama IIA i IIB te Podzoni IIIB isključivo uz dopuštenje Ministarstva.
- (9) Na području Nacionalnog parka dozvoljeno je držanje pčela uz prethodno pribavljeno koncesijsko odobrenje Ustanove.

Gradnja

Članak 17.

- (1) Gradnja u Nacionalnom parku provodi se u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom i posebnim propisima kojima se uređuje prostorno planiranje i gradnja.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je:

- graditi građevine za koje je potrebno ishoditi akt kojim se odobrava građenje prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, bez tog akta,
- graditi građevine i provoditi radove za koje nije potrebno ishoditi akt kojim se odobrava građenje prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja, bez dopuštenja Ministarstva,
- postavljanje ugostiteljske i trgovačke opreme na otvorenom, bez odobrenja Ustanove,
- postavljanje štandova ili postolja za prodaju, bez odobrenja Ustanove.

(3) Odobrenje iz stavka 2. podstavka 3. i 4. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

Članak 18.

Izgradnja novih objekata, putova, dalekovoda i sl. može se izvoditi u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, prostorno-planskom dokumentacijom sukladno posebnim propisima kojima se uređuje prostorno planiranje i gradnja.

Promet

Članak 19.

(1) Unutar granica Nacionalnog parka dozvoljeno je prometovanje isključivo u Podzoni IIIC na javnim prometnicama na vlastitu odgovornost, odnosno kretanje vozilima na motorni pogon uz važeća ograničenja brzine. Pravci kretanja su propisno označeni.

(2) Biciklistima je dozvoljeno kretanje samo na javnim prometnicama, neasfaltiranim prometnicama te na označenim biciklističkim stazama.

(3) Promet na šumskim prometnicama koje prolaze granicom Nacionalnog parka dozvoljen je Hrvatskim šumama za obavljanje svojih redovitih djelatnosti, vlasnicima i nositeljima prava na nekretninama u Nacionalnom parku, zaposlenicima pravnih osoba te drugim pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju dopuštenu djelatnost u Nacionalnom parku.

(4) Iznimno od stavka 3. ovog članka, Ustanova uz suglasnost Hrvatskih šuma može izdati dopuštenje za prometovanje ovim prometnicama u svrhu znanstveno istraživačkog rada, vođenja poučnih šetnji u organizaciji Ustanove, korisnicima pastirskih stanova i kada Ustanova procijeni da je to neophodno.

(5) Zabranjena je vožnja motornim vozilima i biciklima planinarskim stazama.

(6) Na području Nacionalnog parka zabranjena je vožnja izvan javnih prometnica, zemljanih i nerazvrstanih cesta svim vrstama motornih vozila, uključujući četverocikle i motocikle.

(7) Zabranjena je vožnja i parkiranje vozila i bicikala izvan površina namijenjenih za vožnju i parkiranje.

(8) Parkiranje vozila na prostoru Nacionalnog parka dozvoljeno je na za to posebno određenim mjestima s jasno istaknutim prometnim znakom »P«.

(9) Zabranjeno je parkirati vozila na protupožarnim putovima na način da blokiraju i otežavaju prometovanje ili zaklanjaju put, stazu, prometni znak, cestu i sl.

(10) Zabrane i ograničenja prometovanja u Nacionalnom parku ne odnose se na vozila Ustanove, Ministarstva i pravnih osoba s javnim ovlastima (policija, vatrogasci, hitna pomoć, Hrvatska elektroprivreda – HEP, Hrvatska gorska služba spašavanja – HGSS, inspeksijske i druge srodne službe) u obavljanju poslova iz njihovog djelokruga.

Članak 20.

(1) Nadlijetanje Nacionalnog parka letjelicama može biti ograničeno na temelju posebnih propisa koji uređuju pitanja civilnog zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj.

(2) Snimanje iz zraka dopušteno je uz suglasnost Ustanove sukladno posebnom propisu koji regulira snimanje iz zraka.

Ulaz i posjećivanje

Članak 21.

(1) U Nacionalnom parku omogućeno je posjećivanje svima pod jednakim uvjetima u skladu sa Zakonom, ovim Pravilnikom i Planom upravljanja Nacionalnim parkom.

(2) Za posjećivanje Nacionalnog parka plaća se naknada Ustanovi (ulaznica).

(3) Dodatna naknada plaća se za stručno vođenje, edukativne programe i sl.

(4) Cjenik ulaznica i naknada iz stavka 2. i 3. ovoga članka utvrđuje Upravno vijeće Ustanove cjenikom ulaznica i naknada te je sadržan u Godišnjem programu zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja Nacionalnog parka ili je utvrđen posebnom odlukom.

(5) Posjetitelji Nacionalnog parka dužni su imati ulaznicu tijekom cijelog boravka u Nacionalnom parku.

(6) Rekreativne aktivnosti, posjećivanje i druge srodne aktivnosti unutar Nacionalnog parka obavljaju se na vlastitu odgovornost.

Članak 22.

(1) Odredbe članka 21. ovoga Pravilnika ne odnose se na ovlaštene osobe u obavljanju službenih dužnosti i zaposlenike pravnih osoba koje obavljaju dopuštenu djelatnost u zaštićenom području, kao ni na pravne i fizičke osobe koje u slučaju opasnosti ili nesreće obavljaju poslove zaštite i spašavanja te na vlasnike i nositelje prava na nekretninama u Nacionalnom parku uz predočenje valjane isprave.

(2) Vlasnicima i nositeljima prava na nekretninama iz stavka 1. ovoga članka Ustanova će izdati propusnicu za neometano kretanje do njihovih nekretnina.

(3) Propusnice se izdaju i zaposlenicima pravnih osoba te drugim pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju dopuštenu djelatnost u Nacionalnom parku.

(4) U propusnici se utvrđuju uvjeti i način neometanog kretanja u Nacionalnom parku.

Članak 23.

(1) U Nacionalni park posjetitelji mogu ući na mjestima koja su određena kao službeni ulazi, prilikom čega su dužni kupiti ulaznicu i informirati se o pravilima ponašanja. Ako posjetitelji koriste službene ulaze bez prodajnog mjesta za kupnju ulaznica, dužni su prije posjeta Nacionalnog parka preko mrežne stranice Nacionalnog parka kupiti ulaznicu ili se informirati o načinu i mjestu kupnje ulaznice.

(2) Službeni ulazi u Nacionalni park su:

Glavni:

- Babić Siča,
- Štirovača,
- Alan.

Sporedni:

- Ledena draga,
- Lubenovac,
- Begovača,
- Mrkvište,
- Velike Brisnice,
- Gornja Klada.

Članak 24.

Za vrijeme boravka, kretanja i razgledavanja Nacionalnog parka posjetitelji su dužni pridržavati se odredbi ovoga Pravilnika i svih uputa koje su otisnute na ulaznici, informativnim pločama te drugim oznakama u Nacionalnom parku kao i dodatnih uputa koje u izvanrednim slučajevima zbog iznimnih uvjeta stanja posjetiteljskog sustava, meteoroloških ili drugih prilika objavi Ustanova.

Članak 25.

(1) Unutar Nacionalnog parka posjetiteljima je dopušteno kretanje samo unutar područja i na stazama koje su označene i namijenjene razgledavanju i posjećivanju (planinarske staze, poučne staze, itd.).

(2) Kretanje posjetitelja izvan područja i staza iz stavka 1. ovog članka dozvoljeno je samo uz pratnju zaposlenika Ustanove ili osobe koju je ovlastila Ustanova.

(3) Regulaciju posjećivanja određuje Ustanova.

(4) Djeci do 12 godina dopušteno je posjećivanje Nacionalnog parka samo uz pratnju odrasle osobe.

(5) U slučaju prekomjernog broja posjetitelja na pojedinom lokalitetu Ustanova zadržava pravo privremene regulacije i/ili zabrane ulaska.

Članak 26.

(1) Odluku o početku i završetku sezone posjećivanja, zbog vremenskih uvjeta i osiguranja sigurnosti posjetitelja, donosi ravnatelj Ustanove na osnovu procjene stručnih službi.

(2) U slučaju izvanrednih i opravdanih okolnosti, kao što su poplave, visok snijeg, mećave, urušavanje staza, požari, zatvaranje prilaznih cesta parku i slično, kretanje posjetitelja na području Nacionalnog parka može se ograničiti ili potpuno zabraniti kada je to u interesu očuvanja prirodnih vrijednosti Nacionalnog parka i/ili sigurnosti posjetitelja.

(3) Zabranu i/ili ograničenje kretanja posjetitelja donosi ravnatelj Ustanove odlukom u kojoj je sadržan popis područja zabrane, razlozi ograničenja, trajanje zabrane i mjere koje su dužne poduzeti pojedine službe Nacionalnog parka.

(4) Ako bi posjećivanje Nacionalnog parka moglo ugroziti njegovo očuvanje i/ili sigurnost posjetitelja, ministar nadležan za zaštitu prirode može donijeti naredbu o zabrani ili ograničenju posjećivanja.

Članak 27.

(1) Prijevoz posjetitelja unutar Nacionalnog parka može obavljati Ustanova ili druga ovlaštena pravna ili fizička osoba.

(2) Zabranjen je organizirani prijevoz posjetitelja u Nacionalnom parku bez odobrenja Ustanove.

(3) Odobrenje iz stavka 2. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

Članak 28.

(1) Noćenje posjetitelja dozvoljeno je isključivo u planinarskim domovima, registriranom privatnom smještaju, pastirskim stanovima Nacionalnog parka, a iznimno u slučaju vremenskih neprilika u planinarskim skloništim.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je kampiranje, logorovanje te noćenje u napuštenim i ruševnim objektima.

Članak 29.

(1) Izrada i postavljanje elemenata signalizacije i interpretacije propisani su pravilnikom koji propisuje jedinstveni vizualni identitet zaštite prirode u Republici Hrvatskoj.

(2) Na području Nacionalnog parka pravnim i fizičkim osobama dopušteno je postavljanje reklamnih oznaka uz odobrenje Ustanove.

(3) Označavanje na javnim prometnicama (prometna signalizacija) obavlja se sukladno propisima o sigurnosti prometa na cestama.

(4) Planinarski putovi i staze obilježavaju se propisanim planinarskim oznakama (markacijama), a obilježava ih Hrvatski planinarski savez prema pravilniku koji propisuje jedinstveni vizualni identitet zaštite prirode u Republici Hrvatskoj.

(5) Za obilježavanje i održavanje pojedinih planinarskih staza zaduženi su djelatnici Ustanove u suradnji s Hrvatskim planinarskim savezom (HPS), odnosno pojedina planinarska društva uz dogovor s Ustanovom.

(6) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je obilježavanje novih planinarskih staza bez suglasnosti Ustanove.

(7) Ustanova zadržava pravo da na pojedinim planinarskim stazama na kojima se posjetitelji teže orijentiraju (križanja staza i sl.) postavi dodatne planinarske oznake (markacije) radi sigurnosti posjetitelja.

(8) Zabranjeno je postavljanje, mijenjanje, skidanje informativnih ploča i drugih oznaka bez dopuštenja Ustanove.

(9) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju dopuštenu djelatnost u Nacionalnog parku imaju mogućnost na svojim objektima postavljati ploče s imenom tvrtke kao i druge oznake kojima ne narušavaju krajobrazne vrijednosti, u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.

(10) Zabranjeno je uništiti ili oštetiti znak, informativnu ili edukativnu ploču.

(11) Na području Nacionalnog parka, zabranjeno je postavljanje svjetlećih reklamnih oznaka koji doprinose svjetlosnom onečišćenju sukladno posebnim propisima o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja.

Sport i rekreacija

Članak 30.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjena je vožnja te polijetanje sportskim parajedrilicama i ovjesnim jedrilicama, korištenje bespilotnih letjelica, vožnja motornim vozilima izvan cesta, penjanje i postavljanje penjačkih smjerova, grupni sportovi i grupna sportska događanja i natjecanja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, održavanje sportskih priprema i sportskih manifestacija Ustanova može odobriti putem koncesijskog odobrenja.

Snimanje i fotografiranje

Članak 31.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je snimanje i/ili fotografiranje u komercijalne svrhe bez odobrenja Ustanove.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

(3) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je snimanje i/ili fotografiranje materijala koji svojom tematikom ne pridonose očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti područja.

(4) Snimanja i fotografiranja u komercijalne svrhe naplaćuju se prema važećem cjeniku Ustanove.

Protupožarna zaštita

Članak 32.

Mjere protupožarne zaštite Nacionalnog parka Ustanova provodi u skladu s Procjenom ugroženosti od požara, Planom zaštite od požara i Pravilnikom zaštite od požara.

Članak 33.

(1) Ustanova svake godine izrađuje i revidira podatke Plana motrenja, čuvanja i ophodnje radi zaštite od požara.

(2) Mjere protupožarne zaštite na području Nacionalnog parka dužne su provoditi sve pravne i fizičke osobe na ovom području.

(3) Protupožarnu zaštitu prostora Nacionalnog parka provodi Ustanova odnosno čuvari prirode i tehnička služba u suradnji s profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim društvima, nadležnim tijelima državne uprave te u cilju preventivnih mjera organizira i osigurava:

– stalnu osmatračko-dojavnu službu, koju obavljaju djelatnici Ustanove odnosno čuvari prirode osposobljeni iz područja zaštite od požara,

– stalnu prohodnost protupožarnih puteva, prosjeka i staza,

– ispravnost uređaja za gašenje požara i njihovo stalno tehničko osuvremenjivanje.

(4) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je loženje vatre, upotreba pirotehničkih sredstava i ostalih sredstava s otvorenim plamenom.

(5) Korištenje roštilja je dozvoljeno isključivo na mjestima koja su posebno označena i određena za tu namjenu u Podzoni IIIA.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka u svrhu znanstvenog istraživanja, u Zoni usmjerene zaštite (II) i Zoni korištenja (III) dopušteno je na malim površinama u svrhu očuvanja staništa, strogo kontrolirano paljenje travnjaka u svrhu održavanja prirodnih staništa, uz dopuštenje Ministarstva i pod nadzorom djelatnika Ustanove.

Koncesijsko odobrenje za obavljanje djelatnosti

Članak 34.

(1) Za obavljanje dopuštene djelatnosti na području Nacionalnog parka Ustanova može izdati koncesijsko odobrenje pravnim i fizičkim osobama na vrijeme do pet godina u skladu sa Zakonom.

(2) Postupak davanja koncesijskih odobrenja provodi se javnim prikupljanjem ponuda, a može se pokrenuti na zahtjev pravne i/ili fizičke osobe ili po službenoj dužnosti u skladu sa Zakonom.

(3) Djelatnosti za koje se može dati koncesijsko odobrenje propisane su Zakonom i propisima donesenim temeljem njega.

Ostala ograničenja, mjere zaštite i zabranjene radnje

Članak 35.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je namjerno branje, rezanje, sječa, sakupljanje ili uništavanje zavičajnih jedinki samoniklih biljaka, gljiva, lišajeva i algi iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Nacionalnog parka dopuštene su aktivnosti u znanstveno-istraživačke i obrazovne svrhe, skupljanje biljaka i sjemena te drugog sadnog materijala u svrhu revitalizacije i održavanja Velebitskog botaničkog vrta te radi provođenja sanitarnih mjera i/ili uspostave prirodne ravnoteže, uz prethodno pribavljeno dopuštenje Ministarstva.

Članak 36.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjene su sljedeće radnje sa zavičajnim divljim životinjama iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti:

- hranjenje, proganjanje, ozljeđivanje, hvatanje ili ubijanje,
- namjerno uznemiravanje,
- namjerno uništavanje ili uzimanje jaja te njihovo čuvanje, čak i ako su prazna,
- namjerno uništavanje, oštećivanje ili uklanjanje njihovih razvojnih oblika, gnijezda ili legla,
- oštećivanje ili uništavanje područja njihova razmnožavanje ili odmaranja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Nacionalnog parka dopuštene su aktivnosti u znanstveno-istraživačke i obrazovne svrhe, u interesu zaštite zavičajnih divljih vrsta i očuvanja prirodnih staništa, radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, vodama, u interesu javnog zdravlja, sigurnost ljudi i imovine te radi uklanjanja stranih vrsta, uz prethodno pribavljeno dopuštenje Ministarstva.

(3) Aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka koje se odnose na vrste s popisa divljači provode se u skladu s Programom zaštite divljači.

Članak 37.

(1) Zabranjeno je uvođenje u prirodu stranih biljnih, životinjskih i gljivljih vrsta, stranih invazivnih i genetski modificiranih organizama u prirodu na području Nacionalnog parka.

(2) U Nacionalnom parku zabranjeno je ponovno uvođenje i repopulacija zavičajnih vrsta bez dopuštenja Ministarstva.

Članak 38.

Na području Nacionalnog parka u Podzoni IIIA, IIIB i IIIC dopušteno je kretanje pasa i drugih kućnih ljubimaca isključivo na povodcu.

Članak 39.

Na području Nacionalnog parka strogo je zabranjeno odlaganje svih vrsta otpada izvan za to predviđenih i označenih mjesta.

Članak 40.

(1) Na području Nacionalnog parka zabranjeno je uzimati minerale i/ili fosile iz prirode.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dozvoljeno je uzimanje minerala i/ili fosila iz prirode u znanstveno-istraživačke svrhe uz dopuštenje Ministarstva.

Članak 41.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je vađenje tla, treseta, šljunka, kamena, humusa i sl.

Članak 42.

(1) Ustanova, vlasnici i/ili nositelji drugih stvarnih prava na zemljištu unutar Nacionalnog parka dužni su provoditi mjere zaštite i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta uz dopuštenje Ministarstva.

(2) Ustanova obavještava vlasnike i/ili nositelje drugih stvarnih prava o mjerama zaštite i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta i daje rok od 6 mjeseci za provođenje.

(3) Mjerama zaštite i očuvanja staništa smatraju se:

- zahvati sprječavanja zarastanja travnjaka (sukcesije), mehaničkim uklanjanjem drvenastih vrsta i košnjom ili drugim prihvatljivim metodama,
- zahvati uklanjanja stranih invazivnih vrsta,
- drugi zahvati odobreni dopuštenjem iz stavka 1. ovoga članka koji imaju za cilj očuvanje povoljnog stanja staništa.

(4) U slučaju neprovođenja mjera zaštite i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta i roka iz stavka 2. ovoga članka, Ustanova pisanom obavijesti i objavom na oglasnoj ploči Ustanove i jedinice lokalne samouprave daje rok od 30 dana vlasniku i/ili nositelju drugih stvarnih prava za provođenje mjera zaštite i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta..

(5) Po isteku roka iz stavka 4. ovoga članka Ustanova može samostalno provoditi mjere zaštite i očuvanja staništa te očuvanja zavičajnih vrsta, bez naknade Ustanovi.

Članak 43.

(1) Na otvorenim prostorima Nacionalnog parka, izvan naseljenih mjesta, razina dopuštene buke može danju iznositi do najviše 50 dB, a noću do 40 dB.

(2) Iznimno od ograničenja iz stavka 1. ovoga članka dopuštena je veća razina buke za manifestacije koje odobri ili provodi Ustanova.

(3) Ograničenje razine buke ne odnosi se na buku koju proizvodi mehanizacija ili postrojenja za obavljanje dozvoljenih radova i djelatnosti te buku na prometnicama u Nacionalnom parku.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Postupanja suprotno mjerama zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja Nacionalnog parka propisanim ovim Pravilnikom kažnjivo je sukladno prekršajnim odredbama Zakona i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Članak 45.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o unutarnjem redu u Nacionalnom parku »Sjeverni Velebit« (»Narodne novine«, broj 75/00).

Članak 46.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 352-01/23-05/3

Urbroj: 517-10-2-1-24-6

Zagreb, 9. srpnja 2024.

PRIOLOG I.

KARTOGRAFSKI PRIKAZ UPRAVLJAČKE ZONACIJE NACIONALNOG PARKA »SJEVERNI VELEBIT«

